

Īstenošana un indikatori

Stratēģijas īstenošana kā izaicinājums

- (1) Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam īstenošana ir nākamo 20 gadu izaicinājums ne tikai politiķiem, publiskajai pārvaldei, ekonomiski aktīvajai un organizētajai pilsoniskajai sabiedrībai. „Latvija2030” uzrunā ikvienu mājsaimniecību, ikvienu cilvēku, kas būs galvenie ieguvēji no stratēģijas sekmīgas īstenošanas. Iezīmējot vadlīnijas Latvijas nākotnes attīstībai, „Latvija2030” ir uzsvērts, ka tās īstenošanās pirmais un būtiskākais priekšnosacījums ir sabiedrības kopējs darbs un atbildīga, saskaņota rīcība. Tādējādi „Latvija2030” aktualizē un izvērs šīs Latvijas Republikas Saeimas apstiprinātā konceptuālā dokumenta „Latvijas ilgtermiņa izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā” pamatdomu, ka sabiedrības attīstību virza ikviena cilvēka vēlme dzīvot labāk un domāt par labāku dzīvi saviem bērniem, uzlabojot dzīves kvalitāti tās dažādajos izpausmes veidos.
- (2) Latvijai līdz šim nav bijis vienota valsts ilgtermiņa attīstības redzējuma. Valstī ir radīts liels skaits – vairāki simti – attīstības plānošanas dokumentu ar vidējo plānošanas termiņu 5 gadi. Esošā attīstības plānošanas sistēma ir vāji saistīta ar budžeta plānošanu, netiek praktizēta rīcībpolitikas fiskālās ietekmes vidējā un ilgtermiņa novērtēšana un sistēmiska modelēšana. Grūtības rada arī valsts pārvaldes izteikti nozariskais plānošanas un darbības raksturs, nepietiekama lēmumu īstenošanas pēctecība un mērķtiecība. Iedzīvotāju neticība un neuzticēšanās valsts pārvaldei ir iemesls sabiedrības nepietiekamai iesaistei rīcībpolitiku plānošanas, īstenošanas un uzraudzības procesos. Svarīgs faktors ir politiskās gribas trūkums, kā arī pašu valsts pārvaldes darbinieku skepse par pieņemto stratēģiju īstenošanas iespējām.
- (3) Stratēģijas „Latvija2030” īstenošanas priekšnoteikums ir ne tikai apņemšanās, bet arī pacietība un neatlaidība, jo lielākā daļa nepieciešamo ieguldījumu un rīcību nedos jūtamu sabiedrisku un ekonomisku atdevi tūlīt vai dažu gadu laikā, bet gan ilgtermiņā. Vairums stratēģijas uzstādījumu prasa arī attieksmes un paradumu maiņu, kā arī augstu izpratnes līmeni un atbalstu sabiedrībā.
- (4) Latvijas iedzīvotāju pašreizējās paaudzes jau ir piedzīvojušas paradumu un domāšanas maiņu, pārejot no padomju sabiedrības un sociālistiskās saimniekošanas uz demokrātisku sabiedrību un tirgus ekonomiku. Pievienojoties ES dalībvalsts statusā, Latvija – valsts ar salīdzinoši nelielu iedzīvotāju skaitu – ir apliecinājusi sevi kā dinamisku valsti, kura ir spējusi īstenot tādas pārmaiņas, kādas prasītu daudz vairāk laika un resursu lielākās valstīs. Latvijas iedzīvotāji ir demonstrējuši apbrīnojamu spēju ātri mācīties un pielāgoties. Šī pieredze ir mūsu priekšrocība arī nākotnē.
- (5) „Latvija2030” ir ambiciozs izaicinājums, jo tā jāīsteno apstākļos, kad jāpārvar globālās ekonomiskās krīzes ietekme, fiskālā spriedze, IKP kritums, valsts, uzņēmumu un mājsaimniecību ilgtermiņa parādsaistību pieaugums, kas, savukārt, rada objektīvu un plaši atzītu vajadzību pēc ilgtermiņa perspektīvas un nepieciešamību izvērtēt pieņemamo lēmumu, rīcībpolitiku un pasākumu ilgtspēju. Stratēģijas mērķu, principu un uzstādījumu kopums jāizmanto kā atskaites sistēma šādam izvērtējumam.

Īstenošana vienotas attīstības plānošanas sistēmas ietvaros

- (6) Attīstības plānošanas sistēmas likums nosaka, ka Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir hierarhiski augstākais valsts attīstības plānošanas dokuments, kur izvirzītie valsts ilgtermiņa attīstības mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva tiek īstenoti, realizējot pakārtotas nozaru un teritoriju attīstības politikas.
- (7) Līdz ar to svarīgs uzdevums sekmīgai „Latvija2030” īstenošanai ir likumā noteiktās attīstības plānošanas sistēmas iedzīvināšana un realizēšana praksē, nodrošinot koordināciju un saskaņotību visos plānošanas līmeņos – nacionālā, reģionālā, vietējā, kā arī sadarbību starp plānošanā iesaistītajām pusēm – publisko, privāto sektoru, sabiedrību. Svarīgi, lai attīstības plānošanas sistēma būtu pietiekami elastīga un, pamatojoties uz regulāru valsts attīstības tendenču un prognožu analīzi vai atbilstoši valsts ilgtspējīgas attīstības vajadzībām, paredzētu iespējas nepieciešamības gadījumā veikt korekcijas visu līmeņu attīstības plānošanas dokumentos. „Latvija2030” tiek izmantota ne tikai nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentu izstrādē, bet arī Latvijas nacionālo interešu formulēšanai ES, starptautiskajās organizācijās un forumos.
- (8) Atbilstoši valsts ilgtermiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem un telpiskās attīstības perspektīvai tiek izstrādāti jauni vai izvērtēti un aktualizēti jau esošie nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa teritorijas attīstības, kā arī nozaru politiku plānošanas dokumenti, kas vienlaikus ir arī „Latvija2030” īstenošanas instrumenti, jo paredz konkrētus pasākumus un rīcības, ir sasaisti ar finansējumu un kalpo kopējo stratēģisko mērķu sasniegšanai.
- (9) Valsts galvenais stratēģijas īstenošanas instruments ir Nacionālais attīstības plāns, kas nosaka nozaru un teritoriju attīstības prioritātes vidējam termiņam jeb laika posmam līdz septiņiem gadiem. Plāns tiek īstenots ar nozaru un teritoriju (reģionu, pašvaldību) attīstības politiku starpniecību, t.sk., plānojot valsts un pašvaldību, ES politiku instrumentu un citu finanšu avotu investīciju programmas.

Attīstības prioritāšu un budžeta plānošanas sasaiste

- (10) Attīstības prioritāšu un budžeta plānošanas sasaiste ir principiāli būtisks priekšnosacījums „Latvija2030” un tai pakārtoto attīstības plānošanas dokumentu īstenošanai. Prioritātēm publisko finanšu plānošanā un izlietošanā kopumā ir jāatbilst izvēlētajiem un apstiprinātajiem valsts ilgtermiņa attīstības virzieniem un prioritātēm.
- (11) Ekonomiskā krīze, fiskālā spriedze valsts budžetā, kā arī pieaugošās valsts parādsaistības paralēli demogrāfiskās spriedzes pieaugumam ir radījušas nopietnu izaicinājumu Latvijas publisko finanšu ilgtspējai, t.sk. iespējām uzsākt un īstenot investīcijietilpīgus, ilglaicīgus projektus.
- (12) Tomēr skatoties no ilgtspējīgas attīstības viedokļa, publisko finanšu ierobežojumi un stingra fiskālā politika nevis apdraud Latvijas ilgtermiņa uzstādījumus, bet akcentē inovatīvu un efektīvu risinājumu nepieciešamību, piemēram, atjaunojamo enerģijas resursu izmantošana kā risinājums energodrošības un arī ārējās maksājumu bilances kontekstā, lielāka pilsoņu aktivitāte sevi ietekmējošu lēmumu pieņemšanā un pakalpojumu veidošanā kā risinājums publiskās pārvaldes atslogošanai, mūžizglītība kā risinājums pieaugošas demogrāfiskās slodzes atsvaram un sociālās nevienlīdzības mazināšanai.
- (13) Ilgtermiņa fiskālajai disciplīnai ir jābūt stratēģijas „Latvija2030” īstenošanas normai.

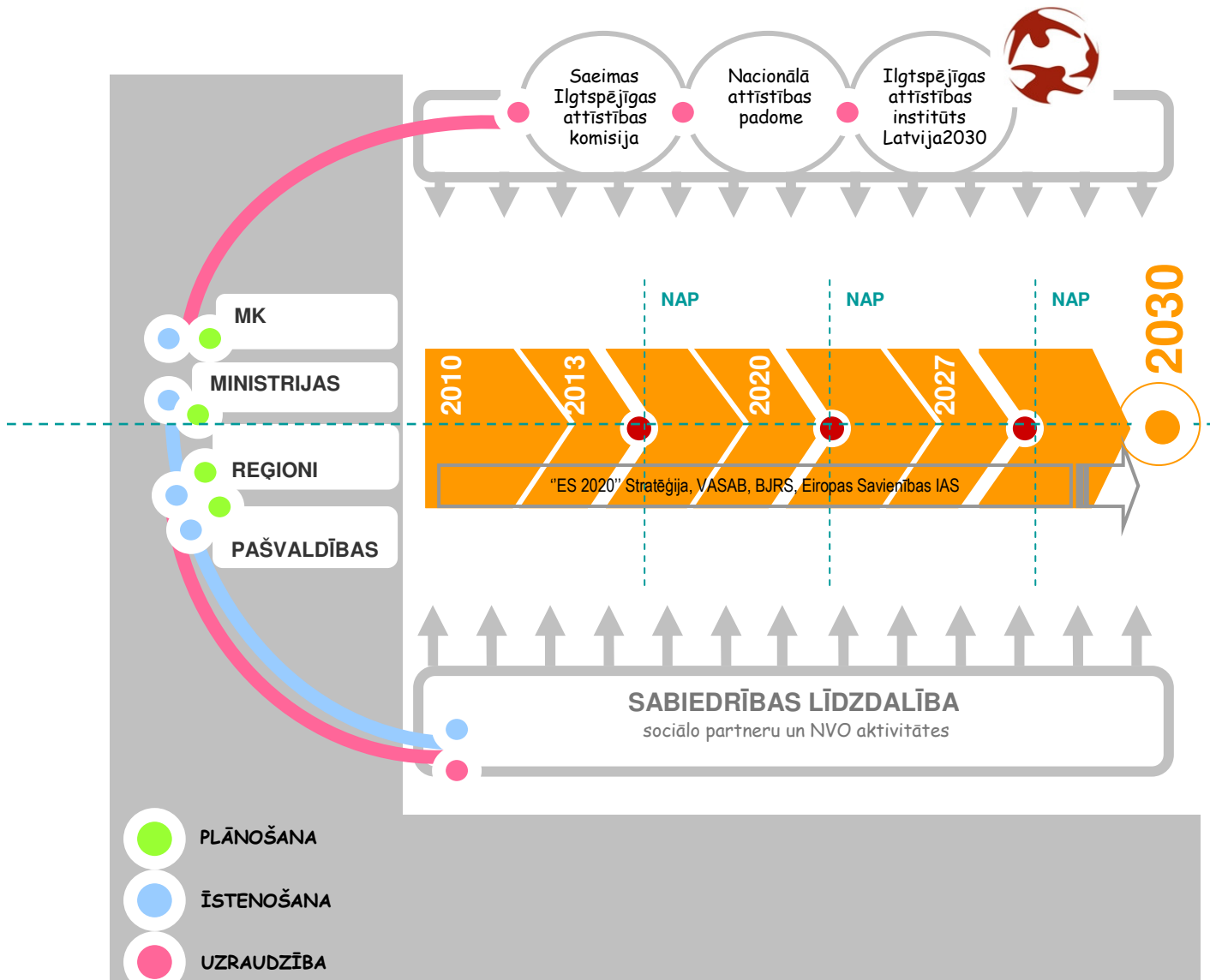
Ilgtermiņa attīstības īstenošanas un uzraudzības process

- (14) Latvija2030” īstenošanu un uzraudzību nodrošina publiskā pārvalde – Ministru kabinets, tiesās pārvaldes iestādes, plānošanas reģioni, pašvaldības sadarbībā ar sociālajiem partneriem un organizētās pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem.
- (15) **Latvijas Republikas Saeima** apstiprina stratēģiju „Latvija2030”, un reizi 2 gados – pirmajā un trešajā gadā pēc Saeimas vēlēšanām – Ministru kabinets iesniedz izskatīšanai Saeimā Ziņojumu par valsts ilgtermiņa attīstību un stratēģijas īstenošanas progresu. Pamatojoties uz ziņojumu, Saeima var lemt par atsevišķām izmaiņām stratēģiskajos uzstādījumos. Saeima izveido **Ilgtermiņa attīstības komisiju**, kuras locekļi regulāri tiek informēti par aktuāliem jautājumiem valsts attīstības plānošanā, „Latvija2030” un Nacionālā attīstības plāna īstenošanā.
- (16) Latvijas konkurētspējas stiprināšana, sekmīga tautsaimniecības attīstība ir cieši saistīta ar kvalitatīvu un pēctecīgu globālo un valsts sociāli ekonomisko procesu pēctecību, kā arī iegūto rezultātu un rekomendāciju praktisku izmantošanu rīcībpolitiku plānošanā un ilgtermiņa attīstības uzraudzības procesā. Tādēļ Latvijā, līdzīgi kā vairumā citu Eiropas valstu, ir nepieciešams radīt neatkarīgu pēctecības un prognozēšanas institūciju – **Ilgtermiņa attīstības institūtu ”Latvija2030”**, kas, pakāpeniski un mērķtiecīgi attīstot savu kapacitāti, veidotu stabilu pēctecības bāzi valsts stratēģisko jautājumu izpētei politiski atbildīgu lēmumu pieņemšanai un argumentētu rekomendāciju sagatavošanai. Vienlaikus institūta uzdevums būtu vērtēt valsts fiskālās politikas atbilstību pieņemtajiem attīstības plānošanas dokumentiem un ilgtermiņa attīstības principiem, kā arī veicināt sadarbību un analītisku diskusiju ar sabiedriskajām organizācijām, profesionālajām asociācijām, akadēmiskajām aprindām un publiskās pārvaldes institūcijām.
- (17) Ilgtermiņa attīstības institūta „Latvija2030” pamatuzdevums būtu gatavot izskatīšanai Ministru kabinetā un Saeimā Ziņojumu par valsts ilgtermiņa attīstību, t.sk. par Nacionālā attīstības plāna un „Latvija2030” īstenošanu.
- (18) Ilgtermiņa attīstības institūta „Latvija2030” izveidē jāizmanto privātās un publiskās partnerības princips un dibinātāju pušu – valsts, privātā un nevalstiskā sektora – finansējums. Svarīgi, lai institūta pētījumi un prognozes būtu publiski pieejamas un kalpotu visai sabiedrībai, tostarp uzņēmējiem, nodrošinot ne tikai publiskās pārvaldes, bet arī sabiedrības informētību par attīstības tendencēm un iespējamajiem risinājumiem.
- (19) Lai sekmētu Saeimas noteikto valsts ilgtermiņa attīstības prioritāšu sasaisti ar valdības prioritātēm un nodrošinātu nepieciešamo rīcību pēctecību attīstības plānošanas dokumentos noteikto mērķu īstenošanai, **Ministru kabinets** veido *valdības rīcības stratēģiju* visam Saeimas pilnvaru termiņam. Valdības rīcības stratēģija ietver apņemšanos par stratēģijā „Latvija2030” un tai pakārtotajos attīstības plānošanas dokumentos, t.sk. Nacionālajā attīstības plānā, noteikto prioritāšu īstenošanas apjomu un tematiku attiecīgajā periodā, kā arī iezīmē vidēja termiņa valsts budžeta ietvaru šo uzstādījumu īstenošanai. Lai novērstu līdzšinējo attīstības un investīciju plānošanas sadrumstalotību, kā arī attīstības plānošanas atrautību no budžeta plānošanas procesiem, Ministru kabinets ieceļ par valsts attīstības plānošanu atbildīgo ministru Ministru prezidenta biedra rangā, paplašinot viņa mandātu attīstības un investīciju plānošanas un uzraudzības jautājumos. Jāparedz, ka ministrs akceptē būtiskākos attīstības un investīciju plānošanas dokumentus pirms to apstiprināšanas Ministru kabinetā, iesaistās valsts budžeta plānošanas procesā, nodrošinot

valsts īsteno tās fiskālās politikas ilgtspēju un atbilstību pieņemtajām attīstības stratēģijām, kā arī pārstāv Ministru kabinetu sadarbībā ar Saeimu un citām institūcijām valsts attīstības plānošanas, „Latvija2030” un Nacionālā attīstības plāna īstenošanas un uzraudzības jautājumos.

- (20) Paradigmas maiņa ekonomikā un izglītībā, inovatīvu risinājumu meklējumi daudzās jomās, kā to paredz Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija, ir saistāmi ar intensīvu stratēģiskās domas veidošanos un ideju apmaiņu valstiskā līmenī. Tādēļ, lai iztīrītu ar valsts ilgtspējīgu attīstību saistītus jautājumus, kā arī uzraudzītu „Latvija2030” īstenošanas procesu, pie Ministru kabineta darbojas **Nacionālā attīstības padome**. Padome kalpo kā sadarbības un viedokļu apmaiņas platforma, t.sk. par Ilgtspējīgas attīstības institūta „Latvija2030” veikto pētījumu rezultātiem un prognozēm pirms to iesniegšanas apspriešanai valdībā. Padomi vada Ministru prezidenta biedrs – par attīstības plānošanu atbildīgais ministrs. Padomes sastāvu veido Saeimas, Ministru kabineta, plānošanas reģionu, pašvaldību, Ilgtspējīgas attīstības institūta „Latvija2030” un nevalstisko organizāciju pārstāvji.
- (21) **Par valsts attīstības plānošanu atbildīgā ministrija** pārrauga valsts attīstības plānošanas un uzraudzības procesu – vada „Latvija2030” un Nacionālā attīstības plāna izstrādi un koordinē to īstenošanu, līdzdarbojoties nozaru rīcībspolitiku un teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādē un saskaņošanā. Ministrija veic „Latvija2030” un Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzību. Ministrija organizē Nacionālās attīstības padomes darbu un nodrošina sadarbību starp „Latvija2030” un Nacionālā attīstības plāna īstenošanā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām.
- (22) „Latvija2030” attiecas uz ikvienu Latvijas iedzīvotāju, tādēļ par stratēģijas īstenošanu un uzraudzību atbildīgās institūcijas uztur un rosina **sabiedrisko diskusiju**, kuras ietvaros starp dažādām sabiedrības grupām notiek informācijas apmaiņa par labākajām, radošākajām un inovatīvākajām ilgtspējīgas attīstības idejām. Jārada **jaunas sabiedrības līdzdalības formas** (pilsoņu paneļi, pilsoņu žūrijas, starpnozaru un sabiedrisko inovāciju koordinācijas un sadarbības platformas, inovāciju portāli u.c.), iesaistot pēc iespējas plašāku cilvēku loku un radot pēc iespējas labāku vidi jaunu un radošu ideju ģenerēšanai. Jāpaplašina iespējas un veidi, kā Latvijas iedzīvotāji var pārliecināties par publisko finanšu resursu izmantošanu ilgtermiņa stratēģisko mērķu īstenošanai, kā arī iesaistīties lēmumu pieņemšanā un sabiedrisko pakalpojumu līdzveidošanā.
- (23) Valsts pārvaldei un pašvaldībām jāīsteno ilgtspējīgas un efektīvas publiskās pārvaldes prakse, rādot piemēru pārējai sabiedrībai. Publiskās pārvaldes darba rezultativitātes vērtēšanā jāīsteno ne tikai ieguldīto resursu uzskaitīšana, bet galvenokārt iegūto **rezultātu (ieguvumu) mērīšana**, vērtējot gan ieguldījumu izmaksu efektivitāti, gan izmantojot citas, ar privāto sektoru samērojamas izvērtēšanas metodes. Tās papildina ar iedzīvotāju regulāras apmierinātības ar publiskās pārvaldes sniegto pakalpojumu mērījumiem.
- (24) Būtiska nozīme rezultātu (ieguvumu) mērīšanā ir „Latvija2030” **indikatoriem**, kas atspoguļo virzību uz noteiktajiem ilgtermiņa mērķiem. Stratēģijas indikatori iezīmē pašus svarīgākos attīstības aspektus, lai pārskatāmā formā informētu sabiedrību par progresu konkrētos attīstības virzienos, ļaujot ikvienam ar izpratni iesaistīties diskusijā, vērtēt izvēlēto prioritāšu pareizību, kā arī saistīt sagaidāmos rezultātus ar atbildību par stratēģisko uzstādījumu īstenošanu.

Īstenošanas modelis

Indikatori

„Latvija2030” stratēģiskie indikatori

	Sākot no	2030	Avots, gads
Iedzīvotāju skaits (miljoni)	2,26	>2,02	CSP, 2009
Džini indekss	38	<30	Eurostat, 2008
IKP uz vienu iedzīvotāju gadā (EUR pēc pirktspējas paritātes)	14000	>27000	Eurostat, 2008
IKP uz vienu iedzīvotāju reģionālās atšķirības - reģionālā IKP uz vienu iedzīvotāju dispersija (%)	46,8	<30	Eurostat, 2006
Ekoloģiskās pēdas nospiedums (ha uz vienu iedzīvotāju)	3,5	<2,5	GFN, 2008
Tautas attīstības indekss (vieta pasaulē)	48	<30	ANO, 2007
Globālās konkurētspējas indekss (vieta pasaulē)	68	<40	PEF, 2009/10

„Latvija2030” indikatori

1 Kultūras telpas attīstība

Kultūras pasākumu apmeklējumu skaits gadā (uz 100 iedzīvotājiem)	181,7	>250	KM, 2008
Radošo industriju eksporta īpatsvars no visa valsts eksporta (%)	0,73	5	CSP, 2008
Latvijā producēto filmu – pilnmetrāžas un īsmetrāžas – skaits gadā	46	>100	CSP, 2008
Latviešu oriģinālliteratūras izdevumu skaits gadā	1522	>2500	KM, 2008
Amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits gadā (uz 100 iedzīvotājiem)	2,7	>3,5	KM, 2008
Iedzīvotāju, kuru dzimtā valoda ir latviešu valoda un iedzīvotāju, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, bet kuri prot latviešu valodu, īpatsvars no visiem valsts iedzīvotājiem (%)	79	100	RAPLM, CSP, 2000

2 Ieguldījumi cilvēkkapitālā

Nabadzības riska indekss (pēc sociālajiem transfēriem)	26	<16	Eurostat, 2008
Darba ražīgums (IKP pēc PPS uz vienu strād.% no ES vidējā līmeņa)	51,3	>95	Eurostat, 2008
Vidējais paredzamais mūža ilgums jaundzimušajiem – vīriešiem	67,2	>75	Eurostat, 2008
Vidējais paredzamais mūža ilgums jaundzimušajiem – sievietēm	77,9	>82	Eurostat, 2008
Summārais dzimstības koeficients	1,45	>1,6	Eurostat, 2008
Mīrušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem gadā (uz 100 000 iedzīvotāju)	107,9	<48	Eurostat, 2008
Vecuma demogrāfiskā atkarība (% iedzīvotāji virs darbaspējas vecuma attiecībā pret iedzīvotājiem darbaspējas vecumā 15-64)	24,9	<30	Eurostat, 2008

3 Paradigmas maiņa izglītībā

Bērnu skaits, kas mācās pirmskolas iestādēs (ISECED 0) 4 gadu vecumā (% no kopējā bērnu skaita)	76	>95	Eurostat, 2007
Iedzīvotāju (25-64 gadu vecumā) piedalīšanās pieaugušo izglītībā (% no visiem attiecīgā vecuma iedzīvotājiem)	6,8	>14	Eurostat, 2008
Jauniešu ar vismaz vidējo izglītību īpatsvars vecumā no 20 līdz 24 gadiem (%)	80	>90	Eurostat, 2008
Ārvalstu studentu īpatsvars augstskolās (% mācību gada sākumā)	1,24	>10	CSP, 2008/09
Augstāko izglītību (ISCED 5-6) ieguvušo skaits vecumā no 20 līdz 29 gadiem (uz 1000 iedzīvotāju)	78	>90	Eurostat, 2007

4 Inovatīva un koefektīva ekonomika

Ārējās tirdzniecības bilance (eksports-imports, miljardos EUR gadā)	-4,04	>0	Eurostat, 2008
Energoatkarība – neto energoresursu imports/bruto iekšzemes enerģijas patēriņš plus bunkurēšana (%)	61,5	<50	Eurostat, 2007
Izdevumi pētniecībai un attīstībai no IKP gadā (%)	0,61	>3	Eurostat, 2008
Energointensitāte ekonomikā – bruto iekšzemes enerģijas patēriņš pret IKP (kg naftas ekvivalenta uz 1000 EUR no IKP)	306,60	<150	Eurostat, 2007
Augsto tehnoloģiju nozaru eksporta īpatsvars no visa eksporta gadā	4,25	>15	Eurostat, 2006
AER īpatsvars no bruto iekšzemes enerģijas patēriņa (%)	29,7	>50	Eurostat, 2007
Inovatīvu produktu apgrozījums (% no kopējā apgrozījuma)	3,4	>14	Eurostat, 2007
Inovatīvo uzņēmumu īpatsvars (% no visiem uzņēmumiem)	19,6	>40	CSP, 2008

5 Daba kā kapitāls nākotnei

Pārstrādāto atkritumu īpatsvars (%no savāktajiem atkritumiem gadā)	34	>80	CSP, 2008
Dabas resursu izmantošanas produktivitāte (EUR/resursu tonna)	520	>1550	Eurostat, 2005
Siltumnīcas efekta gāzu emisijas gadā (pret emisiju apjomu bāzes gadā) (Kioto protokols)	46,6	<45	Eurostat, 2007
Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platības īpatsvars (% no valsts teritorijas)	18	18	LVGMA, 2007
Lauku putnu indekss (1999=100)	99,4	>120	Eurostat, 2006
Bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantotās platības (% no visām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm)	9,8	>15	Eurostat, 2007
Mežainums (mežu platība, % no kopējās valsts teritorijas)	49,9	55	CSP, 2008
Slāpekļa/fosfora savienojumu iekļūde virszemes saldūdens objektos (tonnas gadā)	3717/424	<2500/300	LVGMA, 2007

6 Telpiskās attīstības perspektīva

Pilsētu/lauku iedzīvotāju īpatsvars (%)	67,8/32,2	70/30	CSP, 2009
Autoceļi ar melno segumu no reģionālajiem valsts autoceļiem (%)	75,4	100	LVC, 2009
Autoceļi ar melno segumu no vietējiem valsts autoceļiem (%)	19,8	>50	LVC, 2009
Ārvalstu tūristu, kas uzturas 4 un vairāk dienas, skaits (milj., gadā)	0,4	>1,5	Eurostat, 2008
Rīgas plānošanas reģiona iedzīvotāju īpatsvars (% no valsts iedzīvotājiem)	48,5	<48	RAPLM, 2009
Kravu apgrozījums Latvijas ostās (miljoni tonnu gadā)	63,6	>130	CSP, 2008
Pārvadāto pasažieru skaits sabiedriskajā autotransportā (regulārās satiksmes autobusi, miljoni pasažierkilometri gadā)	2487	>2850	CSP, 2008
Apkalpoto gaisa satiksmes pasažieru skaits lidostā „Rīga” (milj., gadā)	3,69	>10	CSP, 2008
Pārvadāto dzelzceļa satiksmes pasažieru skaits (milj. pasažierkilometru gadā)	951	>1150	CSP, 2008
Apkalpoto pasažieru skaits Rīgas ostā (tūkst., gadā)	503,6	>1500	CSP, 2008

7 Inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība

Valsts pārvaldes darbības efektivitātes indekss (%)	70,1	>95	PB, 2008
Balsotāju līdzdalība Saeimas vēlēšanās (%)	60,98	>70	CVK, 2006
Balsotāju līdzdalība vietējo pašvaldību vēlēšanās (%)	53,75	>70	CVK, 2009
Individuālā e-pārvaldes lietošana (% no iedzīvotājiem vecumā no 16 līdz 74 gadiem, kas lietojuši internetu pēdējos 3 mēnešos, sadarbojoties ar valsts institūcijām)	16	>80	Eurostat, 2008